

Βρυξέλλες, 10 Ιουνίου 2024
(OR. en)

10750/24

**Διοργανικός φάκελος:
2024/0006(COD)**

**SOC 426
EMPL 245
GENDER 111
MI 578
COMPET 620
DATAPROTECT 234
CODEC 1447
IA 137**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (1ο Τμήμα)
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/38/ΕΚ όσον αφορά τη σύσταση και τη λειτουργία ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων και την αποτελεσματική επιβολή των δικαιωμάτων διακρατικής ενημέρωσης και διαβούλευσης <i>- Γενική προσέγγιση</i>

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οδηγία 2009/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη σύσταση και τη λειτουργία οργάνων εκπροσώπησης των εργαζομένων σε ορισμένες πολυεθνικές επιχειρήσεις, των λεγόμενων ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων (στο εξής: ΕΣΕ). Τα ΕΣΕ και οι διαδικασίες διακρατικής ενημέρωσης και διαβούλευσης συμπληρώνουν την ενημέρωση και τη διαβούλευση

¹ Οδηγία 2009/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους (Αναδιατύπωση) (ΕΕ L 122 της 16.5.2009, σ. 28).

των εργαζομένων σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή υπέβαλε στις 24 Ιανουαρίου 2024 πρόταση αναθεώρησης της εν λόγω οδηγίας². Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των ελλείψεων της οδηγίας και, ως εκ τούτου, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του πλαισίου για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς σε διακρατικό επίπεδο.

Με την παρούσα πρόταση η Επιτροπή αντιδρά στο ψήφισμα πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το οποίο περιείχε συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας για τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων³, σύμφωνα με την πολιτική δέσμευση που εξέφρασε η Πρόεδρος της Επιτροπής κα van der Leyen να ανταποκριθεί στα ψηφίσματα του Κοινοβουλίου βάσει του άρθρου 225 της ΣΛΕΕ με νομοθετική πρόταση, με πλήρη σεβασμό των αρχών της αναλογικότητας, της επικουρικότητας και της βελτίωσης της νομοθεσίας.

Η πρόταση αποσκοπεί κυρίως στην αντιμετώπιση των ακόλουθων ελλείψεων που εντόπισε η Επιτροπή:

- Μη εφαρμογή της οδηγίας σε επιχειρήσεις όπου υπάρχουν παλαιές συμφωνίες για διακρατική ενημέρωση και διαβούλευση·
- Έλλειψη ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στα ΕΣΕ·
- Έλλειψη πραγματικού, έγκαιρου και ουσιαστικού διαλόγου μεταξύ της διοίκησης και των ΕΣΕ, ιδίως όταν η διοίκηση δεν παρέχει αιτιολογημένη απάντηση στις γνώμες των ΕΣΕ πριν από την έκδοση απόφασης για διακρατικά θέματα·
- Ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά την κάλυψη των πόρων των ΕΣΕ και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η διεύθυνση μπορεί να απαιτήσει εμπιστευτική μεταχείριση των πληροφοριών ή να αρνηθεί να γνωστοποιήσει ορισμένες πληροφορίες στα ΕΣΕ·
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, έλλειψη αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας και πρόσβασης στη δικαιοσύνη για τους δικαιούχους βάσει της οδηγίας·
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, έλλειψη επαρκώς αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ενημέρωσης και διαβούλευσης σε διακρατικό επίπεδο.

² 5837/24 + ADD1

³ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 2ας Φεβρουαρίου 2023 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας για τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων [2019/2183(INL)].

Σύμφωνα με τη σχετική νομική βάση, δηλαδή το άρθρο 153 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο ε) αυτής, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε την έκθεσή του στις 9 Απριλίου 2024⁴. Δεν έχει ακόμη εγκρίνει εντολή.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε γνώμη στις 30 Μαΐου 2024⁵. Η Επιτροπή των Περιφερειών δεν εξέφερε γνώμη.

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μετά τις συζητήσεις στην Ομάδα «Κοινωνικά θέματα»⁶, η Προεδρία υπέβαλε συμβιβαστικό κείμενο στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων⁷. Η EMA συμφώνησε στις 5 Ιουνίου 2024 επί του συμβιβαστικού κειμένου ως έχει στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης και αποφάσισε να το υποβάλει στο Συμβούλιο (EPSCO) με σκοπό την επίτευξη γενικής προσέγγισης. Στις 5 Ιουνίου, επιτεύχθηκε ευρεία υποστήριξη επί του συμβιβαστικού κειμένου.

Κατά τη διάρκεια των προπαρασκευαστικών εργασιών, το κείμενο υποβλήθηκε σε μια πρώτη αναθεώρηση από τους γλωσσομαθείς νομικούς. Η εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής⁸ αποτέλεσε αντικείμενο αξιολόγησης στο πλαίσιο της Ομάδας «Κοινωνικά θέματα»⁹.

⁴ 758777EN

⁵ 10596/24

⁶ Οι συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν στις 8, 26 και 28 Φεβρουαρίου και στις 11 και 29 Απριλίου 2024.

⁷ 10437/24

⁸ 5837/24 ADD4

⁹ 10437/24 ADD1

III. ΤΟ ΣΥΜΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Οι κύριες αλλαγές που προτείνει η Προεδρία σε σχέση με την πρόταση της Επιτροπής είναι οι ακόλουθες:

1. Έκταση της ενημέρωσης και διαβούλευσης (άρθρο 1 παράγραφος 1 και αιτιολογική σκέψη 5)¹⁰

Η Προεδρία αποσαφήνισε περαιτέρω το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης ενημέρωσης και διαβούλευσης, αποσαφηνίζοντας την έννοια των διακρατικών θεμάτων στην αιτιολογική σκέψη 5 με την παροχή περισσότερων λεπτομερειών σχετικά με τα θέματα που πρέπει να θεωρούνται διακρατικά.

Διευκρινίστηκε περαιτέρω ότι θα πρέπει να εξακριβώνεται αντικειμενικά αν ένα μέτρο μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρεάσει τους εργαζομένους.

2. Ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων [άρθρο 1 παράγραφος 3 στοιχείο α), παράγραφος 4 στοιχείο β) και αιτιολογική σκέψη 10)]

Η υποχρέωση να επιδιωχθεί η ισόρροπη ως προς το φύλο σύνθεση των ειδικών διαπραγματευτικών οργάνων και των ΕΣΕ διατηρήθηκε, αλλά επισημάνθηκε ότι αυτό θα πρέπει να γίνει χωρίς να θίγονται η εθνική νομοθεσία και πρακτικές σχετικά με την εκλογή και τον διορισμό των εκπροσώπων των εργαζομένων.

3. Λόγοι εμπιστευτικότητας και μη διαβίβασης πληροφοριών (άρθρο 1 παράγραφοι 6 - 7, αιτιολογικές σκέψεις 12 και 13)

Διευκρινίστηκε ότι οι πληροφορίες μπορεί να απαιτείται να αντιμετωπίζονται ως εμπιστευτικές ή να μην γνωστοποιούνται μόνον εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι που δικαιολογούν αυτούς τους περιορισμούς του δικαιώματος στην ενημέρωση.

¹⁰ Παραπομπές σε σχέση με τις διατάξεις της τροποποιητικής οδηγίας

4. Προσθήκη ειδικών διατάξεων για τους ναυτικούς (άρθρο 1 παράγραφος 8)

Έχουν συμπεριληφθεί ειδικές διατάξεις σχετικά με τους ναυτικούς, οι οποίες αποκαθιστούν κατά λέξη το κείμενο που προστέθηκε στην παρούσα οδηγία μέσω του άρθρου 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2015, που τροποποιεί τις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2008/94/ΕΚ, 2009/38/ΕΚ και 2002/14/ΕΚ και τις οδηγίες του Συμβουλίου 98/59/ΕΚ και 2001/23/ΕΚ όσον αφορά τους ναυτικούς.

5. Κυρώσεις [άρθρο 1 παράγραφος 9 στοιχείο α) και αιτιολογική σκέψη 18]

Οι κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις έχουν εξορθολογιστεί. Ειδικότερα, οι αρχικές διατάξεις που καθορίζουν λεπτομερώς τον τρόπο καθορισμού των κυρώσεων από τα κράτη μέλη έχουν απαλειφθεί, ενώ διατηρήθηκε η αναφορά της αιτιολογικής σκέψης 18 σε παράγοντες όπως το μέγεθος και η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας (για παράδειγμα, με βάση τον ετήσιο κύκλο εργασιών του), η σοβαρότητα, η διάρκεια, οι συνέπειες και ο εκ προθέσεως ή εξ αμελείας χαρακτήρας του αδικήματος, που μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά τον καθορισμό των κυρώσεων.

6. Πρόσβαση στις διαδικασίες [άρθρο 1 παράγραφος 9 στοιχείο β-β), αιτιολογικές σκέψεις 17, 18α]

Έχει ενισχυθεί η ιδέα ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν την παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης σε δικαστικές διαδικασίες ή, κατά περίπτωση, σε διοικητικές διαδικασίες για την άσκηση των δικαιωμάτων που χορηγούνται στα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων και στις ειδικές διαπραγματευτικές ομάδες, με την επιφύλαξη των εθνικών νομοθεσιών και της ενδεχόμενης νομιμοποιητικής βάσης τους. Εν προκειμένω περιλαμβάνεται η κάλυψη των εξόδων νομικής εκπροσώπησης και συμμετοχής σε τέτοιες διαδικασίες είτε από την κεντρική διεύθυνση είτε με τη λήψη άλλων μέτρων από τα κράτη μέλη.

7. Μεταβατικές διαδικασίες (άρθρο 1 παράγραφος 12, αιτιολογική σκέψη 20α)

Το νέο άρθρο 14α της τροποποιημένης οδηγίας εξορθολογίστηκε και προβλέπει ότι η κεντρική διεύθυνση και τουλάχιστον 100 εργαζόμενοι μπορούν να υποβάλλουν αίτημα για διαπραγμάτευση νέας συμφωνίας ΕΣΕ σε περίπτωση που η παλαιά συμφωνία δεν συνάδει με το άρθρο 6 της οδηγίας 2009/38/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την παρούσα τροποποιητική οδηγία. Διευκρινίστηκε επίσης ότι, σε κάθε περίπτωση, τα μέρη των συμφωνιών ΕΣΕ ή των συμφωνιών σχετικά με τις διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης πρέπει να τηρούν τις ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις της οδηγίας 2009/38/ΕΚ.

8. Έκταση της ενημέρωσης και διαβούλευσης στις επικουρικές υποχρεώσεις (παράρτημα 1 στοιχείο α-α)

Προστέθηκε αναφορά στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση ως νέα τροποποίηση της οδηγίας 2009/38/ΕΚ.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Προεδρία πιστεύει ότι το κείμενο του Παραρτήματος αποτελεί καλό και ισορροπημένο συμβιβασμό, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών απόψεων των αντιπροσωπιών.

Το Συμβούλιο (EPSCO) καλείται να καταλήξει σε γενική προσέγγιση επί του κειμένου, ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος, και να αναθέσει στην Προεδρία να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις για αυτόν τον φάκελο με τους αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) .../2024

ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της...

για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/38/ΕΚ όσον αφορά τη σύσταση και τη λειτουργία ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων και την αποτελεσματική επιβολή των δικαιωμάτων διακρατικής ενημέρωσης και διαβούλευσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 153 παράγραφος 2 στοιχείο β), σε συνδυασμό με το άρθρο 153, παράγραφος 1 στοιχείο ε),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

¹¹ ΕΕ C της , σ. .

¹² ΕΕ C της , σ. .

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξασφαλίζεται στους εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους, στα ενδεδειγμένα επίπεδα, εγκαίρως ενημέρωση και διαβούλευση, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές. Η αρχή 8 του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων επιβεβαιώνει το δικαίωμα των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους να ενημερώνονται και να ζητείται η γνώμη τους για ζητήματα που τους αφορούν.
- (2) Όσον αφορά τα διακρατικά ζητήματα, η οδηγία 2009/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³ επιδιώκει την υλοποίηση αυτών των βασικών αρχών στην πράξη με τον καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας.
- (3) Η αξιολόγηση της οδηγίας 2009/38/ΕΚ που δημοσιεύτηκε το 2018 επιβεβαίωσε μεν καταρχήν την προστιθέμενη αξία και συνάφειά της, ωστόσο εντόπισε και ελλείψεις όσον αφορά, για παράδειγμα, την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας διαβούλευσης, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, τις κυρώσεις και την ερμηνεία ορισμένων εννοιών.
- (4) Το 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 225 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εξέδωσε νομοθετικό ψήφισμα πρωτοβουλίας, το οποίο περιείχε συστάσεις για την αναθεώρηση της οδηγίας 2009/38/ΕΚ¹⁴ και η Επιτροπή προέβη σε διαβούλευση δύο σταδίων με τους κοινωνικούς εταίρους, σύμφωνα με το άρθρο 154 της ΣΛΕΕ, σχετικά με την ανάγκη για λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ελλείψεων της εν λόγω οδηγίας καθώς και σχετικά με το περιεχόμενο των μέτρων αυτών. Η Επιτροπή συγκέντρωσε επίσης στοιχεία μέσω μελέτης που περιλάμβανε στοχευμένη διαδικτυακή έρευνα, συνεντεύξεις με ενδιαφερόμενα μέρη, εργαστήρια, ανάλυση της εθνικής νομολογίας και των σχετικών διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών.

¹³ Οδηγία 2009/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους (ΕΕ L 122 της 16.5.2009, σ. 28, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj?locale=el>).

¹⁴ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 2ας Φεβρουαρίου 2023 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας για τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων [2019/2183(INL)].

- (5) Τα στοιχεία δείχνουν ότι η ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά την έννοια των διακρατικών ζητημάτων έχει ως αποτέλεσμα διστάμενες ερμηνείες και στη δημιουργία ένδικων διαφορών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και να μειωθεί ο κίνδυνος δημιουργίας τέτοιων διαφορών, είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί η έννοια αυτή. Προς τον σκοπό αυτόν, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να καλύπτει μόνο τις περιπτώσεις στις οποίες τα μέτρα που εξετάζονται από τη διοίκηση επιχείρησης μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τους εργαζομένους σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, αλλά και τις περιπτώσεις στις οποίες τα μέτρα αυτά μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τους εργαζομένους σε ένα μόνο κράτος μέλος, αλλά οι συνέπειες των εν λόγω μέτρων μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τους εργαζομένους σε τουλάχιστον ένα ακόμη κράτος μέλος. Αυτό είναι αναγκαίο για να καλυφθούν περιπτώσεις στις οποίες οι επιχειρήσεις προβλέπουν μέτρα, όπως απολύσεις, μειώσεις προσωπικού ή κατανομή παραγωγικών δραστηριοτήτων και εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, μέτρα τα οποία στοχεύουν μεν ρητά επιχειρήσεις σε ένα μόνο κράτος μέλος, όμως μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα έχουν επιπτώσεις που επηρεάζουν εργαζομένους της εν λόγω επιχείρησης σε άλλο κράτος μέλος, για παράδειγμα λόγω αλλαγών στη διασυνοριακή αλυσίδα εφοδιασμού ή στις δραστηριότητες παραγωγής. Η έννοια των διακρατικών ζητημάτων καλύπτει τα μέτρα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τους εργαζομένους ουσιαστικά, δηλαδή δεν είναι ήσσονος σημασίας και δεν αφορούν μόνο μεμονωμένους εργαζομένους ή συνήθεις επιχειρησιακές αποφάσεις. Ο εύλογος χαρακτήρας θα πρέπει να διαπιστώνεται αντικειμενικά, λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα και τον σκοπό των σχεδιαζόμενων μέτρων και των περιστάσεων της περίπτωσης.
- (6) Οι ορισμοί της ενημέρωσης και της διαβούλευσης στην οδηγία 2009/38/EK περιλαμβάνουν κανονιστικές απαιτήσεις. Για λόγους συνοχής και νομικής σαφήνειας, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν οι εν λόγω κανονιστικές διατάξεις στα άρθρα που καθορίζουν δικαιώματα και υποχρεώσεις.

- (7) Τα μέλη των ειδικών διαπραγματευτικών ομάδων ενδέχεται να χρειαστούν νομικές συμβουλές για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της οδηγίας 2009/38/EK. Ωστόσο, δεν είναι επαρκώς σαφές ότι δικαιούνται κάλυψη των συναφών νομικών εξόδων. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η κάλυψη αυτών των εξόδων, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η κεντρική διεύθυνση θα αναλαμβάνει τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται τα μέλη των ειδικών διαπραγματευτικών ομάδων, τα οποία και θα πρέπει να υποχρεούνται να κοινοποιούν τις δαπάνες εκ των προτέρων. Είναι σκόπιμο η εν λόγω υποχρέωση να περιοριστεί στα εύλογα νομικά έξοδα, ώστε να διασφαλιστεί ότι η διοίκηση δεν ευθύνεται για προδήλως δυσανάλογες δαπάνες, δαπάνες που δεν συνδέονται δικαιολογημένα με την παροχή συναφών νομικών συμβουλών, ή δαπάνες που προκύπτουν από προδήλως αβάσιμες, επιπόλαιες ή κακόβουλες αξιώσεις. Επιπλέον, η οδηγία 2009/38/EK παρέχει στα κράτη μέλη τη διακριτική ευχέρεια να θεσπίζουν δημοσιονομικούς κανόνες σχετικά με τη λειτουργία των ειδικών διαπραγματευτικών ομάδων και των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων βάσει επικουρικών υποχρεώσεων, λαμβανομένης υπόψη της αρχής ότι οι δαπάνες που σχετίζονται με την ορθή άσκηση των καθηκόντων της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας πρέπει να βαρύνουν την κεντρική διεύθυνση. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις που αναφέρονται στον αριθμό των εμπειρογνομόνων των οποίων τα έξοδα χρηματοδοτούνται από την κεντρική διεύθυνση είναι περιττές και θα πρέπει να διαγραφούν. Όταν το ακριβές ποσό των δαπανών δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων, θα πρέπει να κοινοποιείται στην κεντρική διεύθυνση εκτίμηση των δαπανών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη φύση του κόστους.
- (8) Η οδηγία 2009/38/EK απαιτεί από τα μέρη συμφωνίας ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων να καθορίζουν τον τόπο διεξαγωγής των συνεδριάσεων του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων. Είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι πρέπει να καθορίζουν επίσης τη μορφή των εν λόγω συνεδριάσεων, είτε διά ζώσης, είτε διαδικτυακά ή υβριδικά, ιδίως για να αρθεί κάθε αμφιβολία ως προς την ελευθερία της επιλογής τους να πραγματοποιούνται ορισμένες ή όλες οι συνεδριάσεις σε εικονικό περιβάλλον, με τη χρήση διαδικτυακών εργαλείων συνεδριάσεων, πράγμα το οποίο θα μειώσει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των συνεδριάσεων σύμφωνα με τους ενωσιακούς, εθνικούς και εταιρικούς στόχους μείωσης των εκπομπών, ενώ παράλληλα θα διασφαλιστεί η ουσιαστική και αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών και διαβουλεύσεων με χαμηλότερο περιβαλλοντικό και οικονομικό κόστος, αφενός, και η δυνατότητα διεξαγωγής συνεδριάσεων με φυσική παρουσία οι οποίες μπορούν να προσφέρουν αξιοπιστία και εμπιστευτικότητα στις συνεδριάσεις και, αφετέρου, παρέχουν την ευκαιρία για ανταλλαγές απόψεων διά ζώσης.

- (9) Ενδέχεται να προκύψουν αβεβαιότητα και ένδικες διαφορές όσον αφορά την κάλυψη ορισμένων δαπανών και την πρόσβαση σε ορισμένους πόρους και κατά τη λειτουργία των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων. Σύμφωνα με την αρχή της αυτονομίας των μερών, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι ορισμένα είδη οικονομικών και υλικών πόρων θα πρέπει να καθορίζονται ειδικά στις συμφωνίες ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων, και συγκεκριμένα το ενδεχόμενο συνδρομής εμπειρογνομόνων —για παράδειγμα, ειδικών τεχνικών ή νομικών εμπειρογνομόνων— και η κάλυψη των αμοιβών των εμπειρογνομόνων. Οι συμφωνίες θα πρέπει να καλύπτουν επίσης την παροχή σχετικής επιμόρφωσης στα μέλη του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και την κάλυψη των σχετικών δαπανών, με την επιφύλαξη της ελάχιστης απαίτησης που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/38/ΕΚ.

(10) Η απαίτηση που προβλέπεται στην οδηγία 2009/38/EK σύμφωνα με την οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, όπου είναι δυνατόν, η ανάγκη ισόρροπης εκπροσώπησης των εργαζομένων ως προς το φύλο κατά τον καθορισμό της σύνθεσης των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων έχει αποδειχθεί ανεπαρκής για την προώθηση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων. Οι γυναίκες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται στα περισσότερα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να καθοριστούν πιο αποτελεσματικοί και συγκεκριμένοι στόχοι όσον αφορά την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων, οι οποίοι θα εφαρμόζονται από τη διοίκηση και τους εκπροσώπους των εργαζομένων κατά τη διαπραγμάτευση ή την επαναδιαπραγμάτευση των συμφωνιών τους. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, ενδέχεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να είναι αναγκαίο να δοθεί προτεραιότητα στο υποεκπροσωπούμενο φύλο κατά τη διαμόρφωση της σύνθεσης του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή της οικείας επιτροπής περιορισμένης σύνθεσης. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹⁵, μια τέτοια θετική δράση είναι δυνατή, σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη του στόχου της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων δεν δίνουν αυτομάτως και άνευ όρων προτεραιότητα σε πρόσωπα ορισμένου φύλου, αλλά επιτρέπουν τη συνεκτίμηση άλλων κριτηρίων, όπως η αξία, τα προσόντα, και η διαδικασία εκλογής που προβλέπεται από τους σχετικούς νόμους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρέχεται στα μέρη των συμφωνιών ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων η αναγκαία ευελιξία για τη συμμόρφωση με τους νομικούς και πραγματικούς περιορισμούς της θετικής δράσης. Με την επιφύλαξη των εθνικών νομοθεσιών και πρακτικών σχετικά με την εκλογή και τον διορισμό των εκπροσώπων των εργαζομένων, οι συμφωνίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για την επίτευξη ισόρροπης ως προς το φύλο σύνθεσης του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει μια εξελικτική πορεία προς μια ισόρροπη ως προς το φύλο σύνθεση του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων, με πιθανούς ενδιάμεσους προοδευτικούς στόχους. Για παρόμοιους λόγους, είναι επιπλέον σκόπιμο να απαιτηθεί η λήψη μέτρων για την επιδίωξη ισόρροπης ως προς το φύλο σύνθεσης της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας, ώστε να προωθείται ο στόχος αυτός ήδη κατά τη φάση των διαπραγματεύσεων.

¹⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Μαρτίου 2000, *Badeck κ.λπ.*, C-158/97, ECLI:EU:C:2000:163.

- (11) Τα στοιχεία δείχνουν ότι η έναρξη των διαπραγματεύσεων ενίοτε καθυστερεί πέραν της περιόδου των έξι μηνών που προβλέπεται στην οδηγία 2009/38/EK. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διοίκηση δεν λαμβάνει μέτρα αλλά ούτε και αρνείται ρητά να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις κατόπιν αιτήματος για τη σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι επικουρικές υποχρεώσεις που καθορίζονται στην οδηγία 2009/38/EK εφαρμόζονται όταν η πρώτη συνεδρίαση της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας δεν συγκαλείται εντός έξι μηνών από την υποβολή αιτήματος για τη σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων, ανεξάρτητα από το αν η κεντρική διεύθυνση αρνείται ρητά την έναρξη διαπραγματεύσεων.
- (12) Κατά την ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών με μέλη ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων, μέλη ειδικών διαπραγματευτικών ομάδων ή εκπροσώπους των εργαζομένων στο πλαίσιο διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης, η διοίκηση έχει τη δυνατότητα να προβλέψει ότι οι πληροφορίες αυτές ανταλλάσσονται εμπιστευτικά και δεν θα πρέπει να δημοσιοποιούνται περαιτέρω. Κατά την εμπιστευτική ανταλλαγή πληροφοριών, η κεντρική διεύθυνση θα πρέπει να υποχρεούται να παρέχει ταυτόχρονα εύλογη αιτιολόγηση. Η εμπιστευτικότητα θα πρέπει να τηρείται μόνο για όσο διάστημα εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι που τη δικαιολογούν. Η θέσπιση κατάλληλων ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των ευαίσθητων πληροφοριών μπορεί να εμπνεύσει εμπιστοσύνη και να διευκολύνει την ανταλλαγή των πληροφοριών αυτών, προστατεύοντας παράλληλα τα συμφέροντα των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, μεταξύ άλλων για την αποτροπή αυξανόμενων κινδύνων, όπως η βιομηχανική κατασκοπεία.
- (13) Η δυνατότητα της κεντρικής διεύθυνσης να μη διαβιβάζει πληροφορίες στα μέλη των ειδικών διαπραγματευτικών ομάδων ή των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων, ή στους εκπροσώπους των εργαζομένων στο πλαίσιο διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης, θα πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις στις οποίες η διαβίβαση αυτή θα έβλαπτε σοβαρά τη λειτουργία των οικείων επιχειρήσεων. Για λόγους διαφάνειας και αποτελεσματικής προσφυγής, η κεντρική διεύθυνση θα πρέπει επίσης να υποχρεούται να προσδιορίζει τους λόγους που δικαιολογούν τη μη διαβίβαση πληροφοριών με ισορροπημένο τρόπο ο οποίος επιτρέπει επαρκή νομικό έλεγχο, χωρίς να αποκαλύπτει προστατευόμενες πληροφορίες. Η απαλλαγή από τη υποχρέωση διαβίβασης πληροφοριών ισχύει για όσο διάστημα εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι που τη δικαιολογούν.

- (14) Για την αύξηση της νομικής σαφήνειας, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν διατάξεις σχετικά με την εμπιστευτική διαβίβαση πληροφοριών και τη μη διαβίβαση πληροφοριών σε δύο χωριστά άρθρα. Επιπλέον, η υφιστάμενη διάταξη που επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν ειδικούς κανόνες για τις επιχειρήσεις που έχουν ως σκοπό τον ιδεολογικό προσανατολισμό θα πρέπει να μεταφερθεί σε άρθρο που αφορά τη σχέση με άλλες εθνικές διατάξεις, διότι σχετίζεται γενικότερα με την εφαρμογή των απαιτήσεων της οδηγίας 2009/38/EK.
- (15) Η αποτελεσματική διακρατική διαβούλευση απαιτεί πραγματικό διάλογο μεταξύ της κεντρικής διεύθυνσης και των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων ή των εκπροσώπων των εργαζομένων στο πλαίσιο διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης. Αυτό σημαίνει ότι η ενημέρωση και η διαβούλευση πρέπει να πραγματοποιούνται κατά τρόπο που να επιτρέπει στους εκπροσώπους των εργαζομένων να διατυπώνουν τη γνώμη τους πριν από την έκδοση της απόφασης και ότι οι γνώμες που εκδίδονται από τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων ή από τους εκπροσώπους των εργαζομένων πρέπει να λαμβάνουν αιτιολογημένη απάντηση από την κεντρική διεύθυνση προτού αυτή εκδώσει την απόφασή της σχετικά με το επίμαχο προτεινόμενο μέτρο. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό, λαμβανομένου υπόψη του βαθμού του επείγοντος χαρακτήρα του θέματος, η ενημέρωση και η διαβούλευση να πραγματοποιούνται εγκαίρως και να παρέχεται στο ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων και στους εκπροσώπους των εργαζομένων επαρκής χρόνος για να εκφράσουν τις απόψεις τους προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στην οδηγία 2009/38/EK. Χωρίς να θίγεται η δυνατότητα των κρατών μελών να προβλέπουν αυστηρότερα προστατευτικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η παρούσα τροποποιητική οδηγία δεν θα πρέπει να εμποδίζει τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν αποφάσεις σε περίπτωση που η γνώμη του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων δεν έχει παρασχεθεί εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

- (16) Επιπλέον, οι διατάξεις της οδηγίας 2009/38/EK σχετικά με τον ρόλο και την προστασία των εκπροσώπων των εργαζομένων θα πρέπει να τροποποιηθούν ώστε να αυξηθεί η σαφήνεια και η ακρίβεια, ιδίως όσον αφορά την προστασία των μελών των ειδικών διαπραγματευτικών ομάδων και των μελών των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων έναντι αντιποίνων ή απολύσεων. Για να αποφεύγονται ένδικες διαφορές, θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι η κεντρική διεύθυνση θα καλύπτει τις εύλογες δαπάνες επιμόρφωσης και τα σχετικά έξοδα των μελών της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας και του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων, οι οποίες είναι αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον η διοίκηση έχει ενημερωθεί εκ των προτέρων για τις εν λόγω δαπάνες.
- (17) Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα πρόσωπα που αντλούν το σχετικό δικαίωμα δυνάμει της οδηγίας 2009/38/EK αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την κίνηση νομικών διαδικασιών για την άσκηση των δικαιωμάτων τους. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να ισχυροποιηθεί η υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας και πρόσβαση στη δικαιοσύνη, καθώς και τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους με τις εν λόγω υποχρεώσεις από την Επιτροπή. Όσον αφορά τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων και τις ειδικές διαπραγματευτικές ομάδες, τα κράτη μέλη θα πρέπει, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο σχετικά με την πιθανή νομιμοποίηση ή τη μορφή εκπροσώπησής τους, να εγγυώνται την πρόσβαση σε δικαστικές διαδικασίες ή, κατά περίπτωση, σε διοικητικές διαδικασίες για την επιβολή των δικαιωμάτων που χορηγούνται στα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων και στις ειδικές διαπραγματευτικές ομάδες. Επιπλέον, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι σχετικές διαδικασίες πρέπει να επιτρέπουν την αποτελεσματική επιβολή, και ότι τυχόν προηγούμενες διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών δεν μπορούν να αποστερήσουν από τους δικαιούχους το δικαίωμα να κινούν νομικές διαδικασίες. Για τον σκοπό του ελέγχου της συμμόρφωσης των κρατών μελών με την ως άνω υποχρέωση από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να κοινοποιούν στην Επιτροπή τον τρόπο και τις συνθήκες υπό τις οποίες τα πρόσωπα που αντλούν το σχετικό δικαίωμα μπορούν να κινήσουν δικαστικές και, κατά περίπτωση, διοικητικές διαδικασίες, όσον αφορά το σύνολο των δικαιωμάτων τους δυνάμει της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας.

(18) Η αξιολόγηση της οδηγίας 2009/38/EK που διενήργησε η Επιτροπή το 2018 έδειξε ότι οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ενημέρωσης και διαβούλευσης σε διακρατικό επίπεδο συχνά δεν είναι επαρκώς αποτρεπτικές. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί η υποχρέωση των κρατών μελών να προβλέπουν αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές κυρώσεις. Θα πρέπει να προβλέπονται οικονομικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης που καθορίζονται στην οδηγία 2009/38/EK. Θα μπορούσαν επίσης να προβλεφθούν και άλλες μορφές κυρώσεων. Προκειμένου να είναι αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές, οι κυρώσεις θα πρέπει να καθορίζονται λαμβανομένων υπόψη παραγόντων όπως το μέγεθος και η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης ή του ομίλου κοινοτικής κλίμακας —για παράδειγμα, με βάση τον ετήσιο κύκλο εργασιών τους— και κάθε άλλου σχετικού παράγοντα— όπως η βαρύτητα, η διάρκεια, οι συνέπειες και ο εκ προθέσεως ή εξ αμελείας χαρακτήρας της παράβασης.

(18α-νέο) Οι ειδικές διαπραγματευτικές ομάδες, τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων και τα μέλη τους εξ ονόματός τους θα πρέπει να διαθέτουν τα αναγκαία μέσα για την κάλυψη των εξόδων νομικής εκπροσώπησης και συμμετοχής σε δικαστικές διαδικασίες ή, κατά περίπτωση, σε διοικητικές διαδικασίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν ότι τα εν λόγω έξοδα βαρύνουν την κεντρική διεύθυνση στον βαθμό που το ύψος τους είναι εύλογο ή θα πρέπει να λαμβάνουν άλλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι δεν εμποδίζεται εκ των πραγμάτων η συμμετοχή των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων σε διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με την απαίτηση να διατεθεί κατάλληλος επιχειρησιακός προϋπολογισμός στο ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων, με τη σύσταση ταμείων αλληλεγγύης σε εθνικό επίπεδο, με την παροχή ασφάλισης για την κάλυψη των δικαστικών εξόδων, με τη χορήγηση πρόσβασης σε νομική συνδρομή υπό ορισμένες συνθήκες ή μέσω άλλων διατάξεων σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

(19) Οι επιχειρήσεις που έχουν συνάψει συμφωνία σχετικά με τη διακρατική ενημέρωση των εργαζομένων και τη διακρατική διαβούλευση με αυτούς πριν από τις 23 Σεπτεμβρίου 1996, δηλαδή πριν από την ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας 94/45/EK του Συμβουλίου¹⁶, εξαιρούνται από την εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από την οδηγία 2009/38/EK. Τα όργανα ενημέρωσης και διαβούλευσης των εργαζομένων που έχουν συσταθεί βάσει των εν λόγω συμφωνιών έχουν συναφθεί και εξακολουθούν να λειτουργούν εκτός του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Η οδηγία 2009/38/EK δεν παρέχει στους εργαζομένους στις εξαιρούμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να ζητήσουν τη σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων δυνάμει αυτής. Ωστόσο, για λόγους νομικής σαφήνειας, ίσης μεταχείρισης και αποτελεσματικότητας, οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους σε όλες τις επιχειρήσεις και σε όλους τους ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας θα πρέπει καταρχήν να έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τη σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων. Σχεδόν 30 έτη μετά τη θέσπιση, σε επίπεδο Ένωσης, του νομοθετικού πλαισίου που καθόρισε ελάχιστες απαιτήσεις για τη διακρατική ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς, οι λόγοι αυτοί υπερισχύουν των ζητημάτων εξασφάλισης συνέχειας των προϋφιστάμενων συμφωνιών τα οποία είχαν αποτελέσει, αρχικά, τον λόγο για την εισαγωγή αυτής της εξαίρεσης. Επομένως, η εν λόγω εξαίρεση θα πρέπει να καταργηθεί. Η έναρξη και η διεξαγωγή διαπραγματεύσεων για τη σύσταση ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων στις εν λόγω επιχειρήσεις θα πρέπει να ακολουθεί τη διαδικασία που ορίζεται στην παρούσα οδηγία, ενώ η περίοδος μετά την οποία τίθενται σε ισχύ οι επικουρικές απαιτήσεις θα πρέπει να μειωθεί σε δύο αντί για τρία έτη, σύμφωνα με την περίοδο που ισχύει για την προσαρμογή των υφιστάμενων συμφωνιών του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων.

¹⁶ Οδηγία 94/45/EK του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1994, για τη θέσπιση μιας ευρωπαϊκής επιτροπής επιχείρησης ή μιας διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους, ΕΕ L 254 της 30.9.1994, σ. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1994/45/oj>).

- (20) Επιπλέον, για τους ίδιους λόγους, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι ίδιες ελάχιστες απαιτήσεις σε όλες τις επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας με ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων που λειτουργούν δυνάμει της οδηγίας 2009/38/EK και για εκείνες στις οποίες υπογράφηκε ή αναθεωρήθηκε συμφωνία ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 5ης Ιουνίου 2009 και 5ης Ιουνίου 2011. Ως εκ τούτου, η εξαίρεση των δευτέρων αυτών επιχειρήσεων από την εφαρμογή της οδηγίας 2009/38/EK θα πρέπει επίσης να καταργηθεί.
- (20α-νέο) οι ίδιες ελάχιστες απαιτήσεις θα πρέπει να ισχύουν για όλες τις επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας με ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων που λειτουργούν βάσει της οδηγίας 2009/38/EK. Τα κράτη μέλη θα πρέπει ιδίως να προβλέψουν μεταβατικές ρυθμίσεις που θα επιτρέπουν στα μέρη των συμφωνιών του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή συμφωνιών σχετικά με τις διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης, οι οποίες έχουν συναφθεί δυνάμει της οδηγίας 94/45/EK ή της οδηγίας 2009/38/EK πριν από τις [EE: να προστεθεί η ημερομηνία από την οποία θα εφαρμοστούν οι διατάξεις μεταφοράς, η οποία καθορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας], οι οποίες δεν συμμορφώνονται με τις αναθεωρημένες απαιτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των εν λόγω συμφωνιών για τη διαπραγμάτευση προσαρμογών. Σε κάθε περίπτωση, τα μέρη των υφιστάμενων συμφωνιών του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή συμφωνιών σχετικά με τις διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης θα πρέπει να τηρούν τις ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις.
- (21) Τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων που λειτουργούν βάσει των επικουρικών υποχρεώσεων που καθορίζονται στο παράρτημα 1 της οδηγίας 2009/38/EK έχουν το δικαίωμα να συνεδριάζουν με την κεντρική διεύθυνση μία φορά ετησίως, και να ενημερώνονται και να ζητείται η γνώμη τους σχετικά με την πρόοδο των δραστηριοτήτων της αντίστοιχης επιχείρησης ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας και τις προοπτικές τους. Προκειμένου να ενισχυθεί η διακρατική ενημέρωση και η διακρατική διαβούλευση με τα εν λόγω ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων, είναι σκόπιμο να αυξηθεί σε δύο ο αριθμός των εν λόγω ετήσιων συνεδριάσεων ολομέλειας που προβλέπονται στις επικουρικές υποχρεώσεις, εκ των οποίων η μία τουλάχιστον πρέπει να είναι διά ζώσης.
- (22) Επιπλέον, θα πρέπει να γίνουν ορισμένες τεχνικές αλλαγές στις επικουρικές υποχρεώσεις που καθορίζονται στο παράρτημα 1 της οδηγίας 2009/38/EK, ώστε να διασφαλιστεί η συνοχή με το διατακτικό.

(23) Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί η οδηγία 2009/38/EK ώστε να συμπεριληφθούν όλες οι επιλέξιμες επιχειρήσεις στο πεδίο εφαρμογής της, να αποσαφηνιστούν ορισμένες από τις βασικές έννοιες της, να βελτιωθεί η διαδικασία διακρατικής ενημέρωσης και διαβούλευσης και να διασφαλιστούν η αποτελεσματική προσφυγή και επιβολή.

[...]

(25) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η διασφάλιση αποτελεσματικότητας των απαιτήσεων της οδηγίας 2009/38/EK σχετικά με την ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων κοινοτικής κλίμακας επιχειρήσεων και ομίλων επιχειρήσεων, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά, λόγω του εγγενώς διακρατικού χαρακτήρα και της κλίμακας των απαιτήσεων αυτών, μπορεί να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων.

(26) Σύμφωνα με το άρθρο 27 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, τα άτομα με αναπηρία πρέπει να είναι σε θέση να ασκούν τα εργασιακά και συνδικαλιστικά τους δικαιώματα σε ισότιμη βάση με τα άλλα άτομα. Δεδομένου ότι τόσο η Ένωση όσο και τα κράτη μέλη της είναι συμβαλλόμενα μέρη της εν λόγω σύμβασης, η οδηγία 2009/38/EK και η σχετική εθνική νομοθεσία πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με την εν λόγω αρχή, για παράδειγμα όσον αφορά την προσβασιμότητα και τις εύλογες προσαρμογές για τα μέλη των ειδικών διαπραγματευτικών ομάδων, τα μέλη των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων και τους εκπροσώπους των εργαζομένων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και την ανάληψη των σχετικών δαπανών από την κεντρική διεύθυνση.

- (27) Σύμφωνα με την οδηγία 2014/23/ΕΕ¹⁷, την οδηγία 2014/24/ΕΕ¹⁸ και την οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹, τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι, κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις ισχύουσες υποχρεώσεις στους τομείς του κοινωνικού και εργατικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί από το δίκαιο της Ένωσης. Η ενσωμάτωση, κατά περίπτωση, κριτηρίων κοινωνικής βιωσιμότητας στα κριτήρια ανάθεσης που έχουν σχεδιαστεί από τους αναθέτοντες φορείς για τον προσδιορισμό των πλέον συμφερούσων από οικονομική άποψη προσφορών μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν δημιουργεί καμία πρόσθετη υποχρέωση σε σχέση με τις εν λόγω οδηγίες.
- (28) Προκειμένου να δοθεί στους εκπροσώπους των εργαζομένων και στην κεντρική διεύθυνση σε επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας ή σε ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας επαρκής χρόνος για να λάβουν υπόψη τις αναθεωρημένες ελάχιστες απαιτήσεις και να προετοιμαστούν για την εφαρμογή τους, είναι σκόπιμο να αναβληθεί κατά δύο έτη η εφαρμογή των διατάξεων που θεσπίζουν τα κράτη μέλη για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

¹⁷ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

¹⁸ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

¹⁹ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

Άρθρο 1

Η οδηγία 2009/38/EK τροποποιείται ως εξής:

1) στο άρθρο 1, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Διακρατικά θεωρούνται τα ζητήματα που μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι αφορούν το σύνολο της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας ή τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις της επιχείρησης ή του ομίλου που βρίσκονται σε δύο διαφορετικά κράτη μέλη.

Οι προϋποθέσεις αυτές θεωρείται ότι πληρούνται όταν:

- α) τα μέτρα που εξετάζει η διοίκηση της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τους εργαζομένους της εν λόγω επιχείρησης ή ομίλου σε εγκαταστάσεις της σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη·
- β) τα μέτρα που εξετάζει η διοίκηση της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τους εργαζομένους της εν λόγω επιχείρησης ή ομίλου ή τις εγκαταστάσεις της σε ένα κράτος μέλος και μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι οι εργαζόμενοι αυτών σε άλλο κράτος μέλος θα επηρεαστούν από τις συνέπειες των εν λόγω μέτρων.»

2) στο άρθρο 2 παράγραφος 1, τα στοιχεία στ) και ζ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) “ενημέρωση”, η διαβίβαση στοιχείων από τον εργοδότη στους εκπροσώπους των εργαζομένων προκειμένου αυτοί να κατατοπιστούν για το εκάστοτε θέμα και να το εξετάσουν·

ζ) “διαβούλευση”, η καθιέρωση διαλόγου και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των εκπροσώπων των εργαζομένων και της κεντρικής διεύθυνσης ή οποιουδήποτε άλλου οργάνου σε καταλληλότερο επίπεδο διοίκησης·»·

3) το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 2, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

“β) τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας εκλέγονται ή διορίζονται κατ’ αναλογία προς τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται σε έκαστο κράτος μέλος από την επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας ή τον όμιλο επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, κατά τρόπο που επιδιώκει την επίτευξη ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων, με κατανομή, σε κάθε κράτος μέλος, μίας έδρας ανά μερίδα εργαζομένων που απασχολούνται σε αυτό το κράτος μέλος, ίση με το 10 % του αριθμού των εργαζομένων που απασχολούνται στο σύνολο των κρατών μελών ή με κλάσμα της εν λόγω μερίδας·»·

β) η παράγραφος 6 τροποποιείται ως εξής:

– στο πρώτο εδάφιο προστίθενται οι ακόλουθες περίοδοι:

“Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν τα εύλογα έξοδα εμπειρογνομόνων, μεταξύ άλλων για νομική συνδρομή, στον βαθμό που είναι αναγκαία για τον σκοπό αυτόν. Οι δαπάνες κοινοποιούνται στην κεντρική διεύθυνση πριν από την πραγματοποίησή τους.»·

– στο δεύτερο εδάφιο, η δεύτερη πρόταση απαλείφεται·

4) το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

– τα στοιχεία γ) και δ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

“γ) τα καθήκοντα του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και τη διαδικασία για την ενημέρωσή του και τη διαβούλευση με αυτό, καθώς και τις ρυθμίσεις διασύνδεσης μεταξύ της ενημέρωσης και διαβούλευσης του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και της ενημέρωσης και διαβούλευσης των εθνικών οργάνων εκπροσώπησης των εργαζομένων, τηρουμένων των αρχών και των απαιτήσεων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 1 παράγραφος 3 και το άρθρο 9·

δ) τη μορφή, τον τόπο, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων·”

– το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

“στ) τους οικονομικούς και υλικούς πόρους που διατίθενται στο ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων και περιλαμβάνουν, τουλάχιστον, τις ακόλουθες πτυχές:

– το ενδεχόμενο χρήσης εμπειρογνομώνων, συμπεριλαμβανομένων νομικών εμπειρογνομώνων, για να επικουρούν το ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων όσον αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων του·

– [...]

– την παροχή σχετικής επιμόρφωσης στα μέλη του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων, με την επιφύλαξη της ελάχιστης απαίτησης του άρθρου 10 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο·”

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 2α:

«2α. Η κεντρική διεύθυνση και η ειδική διαπραγματευτική ομάδα, κατά τη διαπραγμάτευση ή επαναδιαπραγμάτευση ευρωπαϊκής συμφωνίας συμβουλίου εργαζομένων, συμφωνούν και θεσπίζουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη, στο μέτρο του δυνατού, και με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας και των πρακτικών για την εκλογή και τον διορισμό των εκπροσώπων των εργαζομένων, του στόχου της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων, με βάση τον οποίο τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες αποτελούν τουλάχιστον το 40 % των μελών του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και, κατά περίπτωση, τουλάχιστον το 40 % των μελών των επιτροπών περιορισμένης σύνθεσης.»

5) στο άρθρο 7 παράγραφος 1, η δεύτερη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— όταν η πρώτη συνεδρίαση της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας δεν συγκαλείται από την κεντρική διεύθυνση εντός έξι μηνών από την υποβολή αιτήματος σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1,»

6) το άρθρο 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 8

Παροχή πληροφοριών σε εμπιστευτική βάση

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας, τα μέλη των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων ή οι εκπρόσωποι των εργαζομένων στο πλαίσιο διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης, καθώς και οι εμπειρογνώμονες που ενδεχομένως τους επικουρούν, δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούν τις πληροφορίες που τους παρασχέθηκαν σε εμπιστευτική βάση με σχετική ρητή επισήμανση από την κεντρική διεύθυνση. Επιπλέον, η κεντρική διεύθυνση μπορεί να θεσπίζει κατάλληλες ρυθμίσεις για τη διαβίβαση και αποθήκευση πληροφοριών, ώστε να συμβάλλει στη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που παρέχονται εμπιστευτικά.
2. Όταν η κεντρική διεύθυνση παρέχει εμπιστευτικά πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 1, ενημερώνει τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας ή του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή τους εκπροσώπους των εργαζομένων στο πλαίσιο διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης σχετικά με τους λόγους που δικαιολογούν την εμπιστευτική παροχή πληροφοριών.

3. Η υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εξακολουθεί να ισχύει ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο βρίσκονται τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ακόμη και μετά τη λήξη της θητείας τους, έως ότου θα έχει συμφωνηθεί με την κεντρική διεύθυνση ότι οι λόγοι που την δικαιολογούν έχουν καταστεί άνευ αντικειμένου.»

7) προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 8α:

«Άρθρο 8α

Μη διαβίβαση πληροφοριών για συγκεκριμένους λόγους

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν, σε ειδικές περιπτώσεις και υπό τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία, ότι η κεντρική διεύθυνση που βρίσκεται στο έδαφός τους δεν υποχρεούται να διαβιβάζει πληροφορίες στα μέλη των ειδικών διαπραγματευτικών ομάδων ή των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων, ή στους εκπροσώπους των εργαζομένων στο πλαίσιο διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης, καθώς και στους εμπειρογνώμονες που τους επικουρούν, όταν η φύση των πληροφοριών είναι τέτοια που, σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, θα έβλαπτε σοβαρά τη λειτουργία των εν λόγω επιχειρήσεων.

Το οικείο κράτος μέλος μπορεί να θέσει ως προϋπόθεση, για την απαλλαγή αυτή, την έκδοση προηγούμενης διοικητικής ή δικαστικής άδειας.

2. Όταν η κεντρική διεύθυνση δεν διαβιβάζει πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 1, ενημερώνει τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας ή του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή τους εκπροσώπους των εργαζομένων στο πλαίσιο διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης σχετικά με τους λόγους που δικαιολογούν τη μη διαβίβαση των πληροφοριών.
3. Η απαλλαγή της παραγράφου 1 από τη διαβίβαση πληροφοριών εξακολουθεί να ισχύει έως ότου καταστούν άνευ αντικειμένου οι λόγοι που τη δικαιολογούν.»

8) τα άρθρα 9 και 10 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 9

Λειτουργία του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και της διαδικασίας για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς

1. Η κεντρική διεύθυνση και το ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων εργάζονται με πνεύμα συνεργασίας, σεβόμενα αμοιβαία τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Το ίδιο ισχύει και για τη συνεργασία μεταξύ της κεντρικής διεύθυνσης και των εκπροσώπων των εργαζομένων στο πλαίσιο της διαδικασίας για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς.

2. Οι πληροφορίες για τα διακρατικά ζητήματα παρέχονται σε κατάλληλο χρόνο, με τον κατάλληλο τρόπο και με το κατάλληλο περιεχόμενο, ώστε οι εκπρόσωποι των εργαζομένων να είναι σε θέση να προβαίνουν σε εμπειριστατωμένη αξιολόγηση των ενδεχόμενων επιπτώσεών τους και, κατά περίπτωση, να προετοιμάζονται για διαβουλεύσεις με το αρμόδιο όργανο της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας.

3. Η διαβούλευση πραγματοποιείται κατά τον χρόνο, με τρόπο και με περιεχόμενο που να επιτρέπει στους εκπροσώπους των εργαζομένων να διατυπώσουν τη γνώμη τους πριν από την έκδοση της απόφασης και βάσει των πληροφοριών που παρέχονται σύμφωνα με την παράγραφο 2, με την επιφύλαξη των ευθυνών της διοίκησης, και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, λαμβανομένου υπόψη του βαθμού του επείγοντος χαρακτήρα του θέματος. Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων δικαιούνται να λάβουν αιτιολογημένη γραπτή απάντηση από την κεντρική διεύθυνση ή από άλλο όργανο σε καταλληλότερο επίπεδο διοίκησης πριν από τη λήψη της απόφασης για τα εν λόγω μέτρα, υπό την προϋπόθεση ότι οι εκπρόσωποι των εργαζομένων διατύπωσαν τη γνώμη τους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος σύμφωνα με την πρώτη περίοδο.

Άρθρο 10

Ρόλος και προστασία των εκπροσώπων των εργαζομένων

1. Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας άλλων οργάνων ή οργανώσεων να εκπροσωπούν εργαζομένους, οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των μελών της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας και των μελών του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα για να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από την παρούσα οδηγία και να εκπροσωπούν συλλογικά τα συμφέροντα των εργαζομένων της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας.
2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 8 και 8α, τα μέλη του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ενημερώνουν τους εκπροσώπους των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις ή στις επιχειρήσεις του ομίλου κοινοτικής κλίμακας, ή, εάν δεν υπάρχουν εκπρόσωποι των εργαζομένων, το σύνολο των εργαζομένων σχετικά με το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα της διαδικασίας ενημέρωσης και διαβούλευσης, ιδίως πριν και μετά τις συνεδριάσεις με την κεντρική διεύθυνση και έχουν τα αναγκαία προς τούτο μέσα.
3. Τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας, τα μέλη του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων που ασκούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 απολαύουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, προστασίας και εγγυήσεων ανάλογων προς την προστασία και τις εγγυήσεις που προβλέπονται για τους εκπροσώπους των εργαζομένων βάσει της νομοθεσίας και της πρακτικής της χώρας στην οποία εργάζονται.

Αυτό αφορά, ειδικότερα, τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας ή του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή σε οποιαδήποτε άλλη συνεδρίαση που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της συμφωνίας κατά το άρθρο 6 παράγραφος 3, την καταβολή των αποδοχών των μελών που ανήκουν στο προσωπικό της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, κατά την αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων τους απουσία, καθώς και την προστασία έναντι αντιποίνων ή απόλυσης.

Ένα μέλος ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας ή του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή ο αναπληρωτής του, που είναι μέλος πληρώματος ποντοπόρου σκάφους, δικαιούται να συμμετέχει σε συνεδρίαση της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας ή του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή σε οποιαδήποτε άλλη συνάντηση κατά τις όποιες διαδικασίες που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3, σε περίπτωση που το εν λόγω μέλος ή ο αναπληρωτής του δεν βρίσκεται εν πλω ή σε λιμένα κράτους διαφορετικού από εκείνο στο οποίο η ναυτιλιακή εταιρεία έχει την έδρα της, όταν πραγματοποιείται η συνεδρίαση.

Οι συνεδριάσεις, όπου είναι εφικτό, πρέπει να προγραμματίζονται ώστε να διευκολύνουν τη συμμετοχή των μελών, ή των αναπληρωτών, που είναι μέλη των πληρωμάτων ποντοπόρων σκαφών.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα μέλος της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας ή του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή ο αναπληρωτής του, που είναι μέλος του πληρώματος ποντοπόρου σκάφους, δεν δύναται να παραστεί στη συνεδρίαση, εξετάζεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης, εφόσον είναι δυνατόν, νέων τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας.

4. Στον βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους εκπροσώπησης σε διεθνές περιβάλλον, παρέχεται επιμόρφωση, χωρίς απώλεια μισθού, στα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας και του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων.

Με την επιφύλαξη των συμφωνιών που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο στ), τα εύλογα έξοδα για την εν λόγω επιμόρφωση και οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν την κεντρική διεύθυνση, υπό την προϋπόθεση ότι η κεντρική διεύθυνση έχει ενημερωθεί σχετικά εκ των προτέρων.»

9) το άρθρο 11 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλα μέτρα για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Διασφαλίζουν, ιδίως ότι:

α) υπάρχουν κατάλληλες διαδικασίες για την αποτελεσματική επιβολή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία·

β) εφαρμόζονται αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβίασης των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις εθνικές διατάξεις για τη μεταφορά των υποχρεώσεων δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφοι 2 και 3 στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη προβλέπουν οικονομικές κυρώσεις.

β) η παράγραφος 3 τροποποιείται ως εξής:

– το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα κράτη μέλη προβλέπουν διαδικασίες διοικητικής ή δικαστικής προσφυγής τις οποίες μπορούν να κινήσουν τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας, τα μέλη του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, όταν η κεντρική διεύθυνση παρέχει εμπιστευτικές πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 8 ή δεν διαβιβάζει πληροφορίες για συγκεκριμένους λόγους σύμφωνα με το άρθρο 8α.»

– προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Η διάρκεια των διαδικασιών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο είναι συμβατή με την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων ενημέρωσης και διαβούλευσης δυνάμει της παρούσας οδηγίας.»

β-β)(νέο) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 3α:

«3α. Όσον αφορά τα δικαιώματα που παρέχει η παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν αποτελεσματική πρόσβαση σε δικαστικές διαδικασίες ή, κατά περίπτωση, σε διοικητικές διαδικασίες για τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων και τις ειδικές διαπραγματευτικές ομάδες ή, εξ ονόματός τους, τα μέλη ή τους αντιπροσώπους τους. Τα κράτη μέλη προνοούν ώστε τα εύλογα έξοδα νομικής εκπροσώπησης και συμμετοχής στις εν λόγω διαδικασίες να βαρύνουν την κεντρική διεύθυνση ή λαμβάνουν άλλα μέτρα ώστε να αποφεύγεται ο εκ των πραγμάτων περιορισμός της εν λόγω πρόσβασης λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων.»

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:

4. Όταν τα κράτη μέλη εξαρτούν την πρόσβαση σε δικαστική διαδικασία από την προηγούμενη εφαρμογή διαδικασίας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, η εν λόγω διαδικασία δεν θίγει το δικαίωμα των ενδιαφερόμενων μερών να κινούν νομικές διαδικασίες.»

10) στο άρθρο 12, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει ειδικές διατάξεις για την κεντρική διεύθυνση των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στο έδαφός του και οι οποίες έχουν ως άμεσο και ουσιαστικό σκοπό τον ιδεολογικό προσανατολισμό όσον αφορά την ενημέρωση και τη διατύπωση απόψεων, υπό την προϋπόθεση ότι, την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας οδηγίας, υπάρχουν ήδη τέτοιες ειδικές διατάξεις στην εθνική νομοθεσία.»

11) το άρθρο 14 διαγράφεται·

12) προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 14α

Μεταβατικές διατάξεις

1. Όταν, μετά από [EE: να προστεθεί η ημερομηνία από την οποία θα εφαρμοστούν οι διατάξεις μεταφοράς, η οποία καθορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας], μια συμφωνία ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή συμφωνία σχετικά με διαδικασία ενημέρωσης και διαβούλευσης που έχει συναφθεί πριν από [EE: να προστεθεί η ημερομηνία από την οποία θα εφαρμοστούν οι διατάξεις μεταφοράς, η οποία καθορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας], σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 της οδηγίας 94/45/ΕΚ ή τα άρθρα 5 και 6 της παρούσας οδηγίας δεν συνάδει, λόγω των τροποποιήσεων που τέθηκαν σε ισχύ στις [EE: να προστεθεί η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας], με οποιοδήποτε από τα στοιχεία και τις απαιτήσεις του άρθρου 6, η κεντρική διεύθυνση ξεκινά διαπραγματεύσεις για την προσαρμογή της εν λόγω συμφωνίας στα αντίστοιχα στοιχεία και απαιτήσεις του άρθρου 6, κατόπιν γραπτού αιτήματος που υποβάλλεται από τουλάχιστον 100 εργαζομένους ή τους εκπροσώπους τους που υπάγονται σε τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις σε τουλάχιστον δύο διαφορετικά κράτη μέλη. Η κεντρική διεύθυνση μπορεί επίσης να ξεκινήσει τέτοιες διαπραγματεύσεις με δική της πρωτοβουλία. Οι διαπραγματεύσεις αυτές μπορούν να περιορίζονται στις διατάξεις της συμφωνίας που δεν συνάδουν με τα εν λόγω στοιχεία και τις απαιτήσεις του άρθρου 6.

2. Όταν η συμφωνία ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή η συμφωνία σχετικά με διαδικασία ενημέρωσης και διαβούλευσης περιέχει διαδικαστικές ρυθμίσεις για την προσαρμογή ή την επαναδιαπραγματέυσή της, η προσαρμογή μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεως σύμφωνα με τις εν λόγω ρυθμίσεις. Διαφορετικά, η προσαρμογή γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 5 σε συνδυασμό με το άρθρο 13 δεύτερο και τρίτο εδάφιο.
3. Όταν η διαδικασία προσαρμογής δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν καταλήγει σε συμφωνία εντός δύο ετών από την ημερομηνία του αντίστοιχου αιτήματος των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους ή από την ημερομηνία έναρξης των διαπραγματεύσεων από την κεντρική διεύθυνση με δική της πρωτοβουλία, εφαρμόζονται οι επικουρικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παράρτημα I.
4. Το παρόν άρθρο δεν έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή των μερών των συμφωνιών ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων ή των συμφωνιών σχετικά με τις διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης από την τήρηση των εφαρμοστέων ελάχιστων απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας.

12α-νέο) προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

Άρθρο 14β

Όταν αρχίζουν διαπραγματεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 5 για τη σύναψη συμφωνίας δυνάμει της παρούσας οδηγίας σε επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας ή όμιλο επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, στους οποίους έχει συναφθεί πριν από την ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας 94/45/EΚ και εξακολουθεί να ισχύει συμφωνία που καλύπτει το σύνολο του εργατικού δυναμικού και προβλέπει τη διακρατική ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς, η περίοδος που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 τρίτη περίπτωση μειώνεται σε δύο έτη. Η έναρξη των διαπραγματεύσεων δεν επηρεάζει τους όρους των ισχυουσών συμφωνιών.»

13) το παράρτημα I τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, μέχρι [EE: να προστεθεί ημερομηνία: δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα αναγκαία νομοθετικά, κανονιστικά και διοικητικά μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία [πριν από ...]. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά αυτές από την/τις [EE: να προστεθεί ημερομηνία: δύο έτη από την ημερομηνία που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο].

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές τους διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Όσον αφορά τις τροποποιήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1 σημείο 8) της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή έως τις [EE: να προστεθεί η ημερομηνία από την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο] τα μέσα με τα οποία τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων, οι ειδικές διαπραγματευτικές ομάδες και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφοι 2, 3, 3α και 4 της οδηγίας 2009/38/ΕΚ, όπως τροποποιείται, να κινήσουν δικαστικές και, κατά περίπτωση, διοικητικές διαδικασίες σε σχέση με το σύνολο των δικαιωμάτων που απορρέουν από την εν λόγω οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο *Για το Συμβούλιο*

Η Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος
